

CUMHURİYET MUCİZESİ

AHMET BİCAN
ERÇİLASUN

Cumhuriyet mucizesi

Ahmet Bican Ercilasun

Tam yüz yıl önce bugün Cumhuriyet kuruldu. Yüz yıl önceki 29 Ekim, Pazartesi gününe denk geliyordu. Türkiye Büyük Millet Meclisi, ikinci devre, birinci yıl, 43. toplantısında **“Teşkilât-ı Esâsiyye Kanununun Bazı Mevaddının Tâdiline Dair”** kanun teklifini görüşmeye başladı. Yani anayasanın bazı maddeleri değiştirilecekti.

Teklifin bütünü üzerinde görüşmeler tamamlandıktan sonra maddelere geçildi. Birinci madde şöyleydi:

“Hâkimiyet bilâ-kaydüşart milletindir. İdare usulü, halkın, mukadderatı bizzat ve bilfiil idare etmesi esasına müstenittir. Türkiye Devletinin şekl-i hükûmeti Cumhuriyettir.”

Meclis reisi sorar: **“Madde hakkında söz isteyen var mı?”** Hayır sesleri duyulur. Reis devam eder: **“Söz isteyen yok. Maddeyi aynen kabul buyuranlar lütfen el kaldırsın. Kabul edilmiştir.”**

Ulus'taki o küçük fakat ruhaniyeti büyük meclis binasının içi alkış ve **“Yaşasın Cumhuriyet!”** sesleriyle dolar. Milletvekilleri heyecanlıdır. Meclisteki coşkuyu yeterli bulmazlar ve **“Türkiye Cumhuriyeti'nin ilanı şerefine yüz bir pare top”** atılmasını, böylece Cumhuriyetin müjdelenmesini teklif ederler. Teklif oya sunulur ve kabul edilir.

Aynı toplantıda Cumhurbaşkanı da seçilir: **“Yüz elli sekiz âza müttefikân Ankara meb'usu Gazi Mustafa Kemal Paşa Hazretlerini Cumhuriyet riyasetine intihap etmişlerdir.”** 158 üye oy birliğiyle Mustafa Kemal'i cumhurbaşkanı seçmiştir.

Sürekli alkışlar ve **“Yaşasın!”** sesleri arasında Mustafa Kemal teşekkür konuşmasını yapar. Atatürk bu kısa fakat veciz konuşmasında her zamanki gibi Türk milletinin, evet Türk milletinin niteliklerine vurgu yapar. Bazı yerlerini sadeleştirerek veriyorum:

“Asırlardan beri şarkta mağdur ve mazlum olan milletimiz, Türk milleti, hakikatte, doğuştan sahip olduğu hasletlerden uzak kabul ediliyordu. Son senelerde milletimizin fiilen gösterdiği kabiliyet, istidat, idrak, kendi hakkında kötü zanda bulunanların ne kadar gafil ve ne kadar tetkikten uzak, görünüşe tapan insanlar olduğunu pek güzel ispat etti. Milletimiz, haiz olduğu vasıflarını ve liyakatini hükümetinin yeni ismiyle, medeniyet dünyasına daha kolay şekilde izhara muvaffak olacaktır. Arkadaşlar, bu yüce kurumu vücuda getiren Türk milletinin son dört sene zarfında kazandığı zafer, bundan sonra da birkaç misli olmak üzere, tecellilerini gösterecektir. Mazhar olduğum bu emniyet ve itimada layık olmak için pek mühim gördüğüm bir noktadaki ihtiyacımı arz etmek mecburiyetindeyim. O ihtiyaç, yüce heyetinizin şahsım hakkındaki teveccüh ve itimadının, yardımının devamıdır. Ancak bu sayede ve Allah'ın inayetiyle, şahsıma tevcih buyurduğunuz ve buyuracağınız vazifeleri iyice yerine getirmeye muvaffak olabileceğimi ümit ederim. Daima muhterem arkadaşlarıma ellerine, çok samimi ve sıkı bir surette yapışarak onların şahıslarından kendimi bir an bile müstağni görmeyerek çalışacağım. Milletın teveccühünü daima dayanak noktası telakki ederek hep beraber ileriye gideceğiz. Türkiye Cumhuriyeti, mesut, muvaffak ve muzaffer olacaktır.”

İşte Cumhuriyet böyle kabul edildi ve ilk Cumhurbaşkanı olarak seçilen Atatürk, kısa teşekkür konuşmasında Türk milletinin doğuştan sahip olduğu kabiliyet ve istidattan söz ederek dayanak noktasının daima milletın teveccühü olacağını belirtti.

Konuřmadaki řu vurgu 6nemlidir: T6rk milleti haiz olduğu vasıf ve liyakati "**h6k6metinin yeni ismiyle**" yani Cumhuriyet ile medeniyet d6nyasına daha kolay g6sterecek ve son d6rt yıl içinde kazandığı zafer, bundan sonra birkaç misli artacaktır.

6z6 řu: **İstiklal Savaşı b6y6k zaferdir, Cumhuriyet rejimi ile bu zaferin neticeleri artarak devam edecektir.** Bence burada, yapmayı d6ř6nd6ę6 inkılaplara g6nderme vardır.

Kutlu Cumhuriyet ilan edilmiştir. Meclis başkanı Mustafa Kemal oturumu tatil edecektir. Fakat Avni Bozok Bey "**Bir dua yapılısn.**" der ve diğer milletvekillerinden de "**Dua edilsin.**" sesleri gelir.

Karahisar milletvekili K6mil Efendinin duasıyla oturum kapanır. Tanrı'ya kaldırılan m6barek ellerle ve "**6min!**" sesleriyle 1923 yılında kurulan T6rkiye Cumhuriyeti ebediyete doğru y6r6y6ř6ne devam ediyor.